

Česká školní inspekce

Č. j. 143 238/98-011035

Signatura: BN3CR113

Inspektorát č. 14 - Ostrava

Okresní pracoviště Karviná

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / škol. zařízení:	Základní škola Karviná - Hranice, Mendelova 2871
(přesný název, pod kterým je zařazena do sítě, a adresa)	PSČ 733 01
IZO:	102168164
Ředitel školy / zařízení:	Mgr. Bohumil Zmrzlík
Zřizovatel:	Město Karviná
Príslušný školský úřad:	ŠÚ Karviná
Termín inspekce:	22. květen a 26. květen 1998
Inspektoři:	Mgr. Václav Leikep, Mgr. Josef Plecháč
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů - podmínky a průběh vzdělávací činnosti.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, zřizovací listina, rozvrhy hodin, řád školy, tematické plány, třídní knihy, přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, hospitační záznamy, žákovské knížky, písemné práce žáků, dokumentace výchovného poradenství, přehledy o aktivitách školy.

Zjištěné skutečnosti a jejich hodnocení

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků.

Škola byla postavena v roce 1967. Postupně probíhají větší opravy budov. Jako poslední to byla rekonstrukce hygienických zařízení, generální oprava střech a zateplení.

Areál je tvořen šesti pavilony. Ve třech jsou umístěny kmenové třídy, v jednom se nachází administrativní úsek, dílny a odborné učebny. Samostatný pavilon tvoří tělocvična

s příslušenstvím a v jednom se nachází jídelna s družinou mládeže.

V letošním roce je 389 žáků umístěno v šestnácti třídách. Ve škole se nachází deset odborných učeben (chemie, fyzika, hudební výchova, dějepis, dvě učebny jazyků, literární výchovy spolu s žákovskou knihovnou. Zvláštní pozornost si zaslouží velmi dobře vybavena multimediální učebna se 13 počítači Macintosh, scannerem, tiskárnami, LCD projekci a videomagnetofonem. Jedna učebna slouží pro první třídu, ve které se vyučuje dle metodiky Začít spolu.

Ve všech třídách vedle běžného žákovského nábytku jsou umístěny skříně, závěsy nebo žaluzie. Na I. stupni je v každé třídě přenosný radiomagnetofon, na druhém stupni má každý žák uzamykatelnou skříňku.

Ve škole se nachází pro 22 vyučujících devět kabinetů s běžným vybavením. Dvacet sbírek pomůcek je umístěno v kabinetech a z části v odborných učebnách. Prostory pro administrativu a vedení školy jsou vyhovující.

Škola má velmi dobré materiálně technické podmínky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. To lze dokumentovat vybavením multimediální učebny. Pro administrativu a vedení školy slouží čtyři počítače s tiskárnami. Pedagogové ve třídách mají možnost využívat sedm zpětných projektorů, čtyři televizory, tři videorekordéry, dvanáct radiomagnetofonů a další didaktickou techniku.

Žákovská knihovna se skládá ze starší beletrie. Nově je pořizovaná dětská encyklopedická literatura. Peníze na knihovnu jdou z rozpočtu školy, schválených projektů a rovněž z finančních prostředků SRPŠ. Učitelská knihovna je průběžně doplňovaná, vyučujícími je dostatečně využívána.

Fond učebnic je na I. stupni tvořen převážně nakladatelstvím Prodos. Postupně se přechází na nakladatelství Alter. Na II. stupni převládají učebnice nakladatelství Fortuna. Fond učebnic je dostatečný a je postupně aktualizován.

Materiálně technické podmínky je možno hodnotit jako nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek školy.

Zahájení vyučování, délka vyučovacích hodin, organizace přestávek je v souladu s § 9 vyhlášky 291/1991 Sb. odst. 1, 2. Rozvrhy hodin respektují psychohygienické potřeby žáků. Řád školy ve svých ustanovení pamatuje na ochranu zdraví a bezpečnost. Záznamy o poučení žáků jsou prováděna a jsou zapsány v třídních knihách. Dozory nad žáky jsou zajištěny a viditelně vyvěšeny. Po dobu vyučování je škola uzamčena.

Pracovní prostředí tříd je dobré, výzdoba je funkční. Žákovský nábytek odpovídá velikosti žáků a jeho opotřebení je úměrné délce používání. Sociální zařízení bylo moderně rekonstruováno (mimo pavilon školní družiny a jídelny). Svou četností vyhovuje kapacitě.

Ve škole byl proměřován světelný tok v učebnách. Závěr šetření prokázal, že naměřené hodnoty neodpovídají ČSN 360 450. Byl dán požadavek na rekonstrukci osvětlení (šetření OHS ze dne 10. 4. 1996 č. j. 609 - 231. 4/96/IR). Rozhodnutí OHS bylo vydáno 3. 3. 1997 č. j. 1739 - 231. 4/97/IR. Zde je stanoven termín odstranění do 31. 12. 1998.

Pitný režim je zajišťován prodejem vhodných nápojů žákům o přestávkách správnými zaměstnanci. Pedagogy je doporučováno nošení tekutin v plastových obalech z domova. Stravující žáci mají dostatek tekutin při obědě.

Základní psychohygienické podmínky provozu školy jsou dodržovány v souladu s platnou legislativou a lze je hodnotit jako nadprůměrné.

3. Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích.

Celkem bylo hospitováno ve 12 vyučovacích hodinách.

Vynikající 4 hodiny

Nadprůměrné 4 hodiny

Spíše nadprůměrné 1 hodina

Průměrné 3 hodiny

Spíše podprůměrné, podprůměrné a naprosto nevyhovující hodiny nebyly.

Český jazyk

Bylo hospitováno ve dvou hodinách na 1. stupni. Hodiny byly promyšlené, připravené. Pokyny pro práce žáků byly dávány stručně a jasně. Uplatňovala se práce ve dvojicích, vhodně bylo využito samostatné práce. V jedné hodině byly uplatňovány prvky dramatické výchovy.

Vyučující měli připravené tabule a pro žáky velké množství pracovních materiálů. Pozornost byla udržována častým střídáním metod a forem práce. Zvolené tempo bylo přiměřené. Pracovní atmosféra byla příznivá.

Matematika

Výuka je zajištěna kvalifikovanými učiteli. Hospitováno bylo ve čtyřech hodinách, z toho na 1. stupni ve dvou. V jedné třídě s integrovaným postiženým žákem, jehož výuka probíhá za součinnosti asistentky. Vyučující na 1. stupni měli vhodně připravené tabule. Ve všech hodinách se využívalo v dostatečné míře samostatné práce žáků v pracovních sešitech nakladatelství Prodos.

Všechny hodiny měly jasně stanoveny vyučovací cíle. V závěru hodin chyběl čas na podrobnější vyhodnocení těchto stanovených cílů. Kladené otázky a pokyny byly srozumitelné. Úroveň vedení poznámek žáků na 2. stupni je značně rozdílná. Těmto písemnostem bude třeba věnovat ze strany vyučujících zvýšenou pozornost.

Zeměpis, Přírodopis, Vlastivěda, Přírodověda, Prvouka

Žáci získávají znalosti a dovednosti v žádaném obsahu, rozsahu i tempu. Vyučovací jednotky mají stanoveny jasné cíle a obsah. Vyučovací metody jsou adekvátní danému předmětu i tématu a jsou přiměřené věku žáků. Ve výuce jsou používány efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce (problémové učení, týmová práce, názornost, samostatné studium, práce s informacemi, relaxační chvílky).

Při výuce se postupuje diferencovaně podle schopností a zájmů žáků. Žáci se účastní procesu výuky, mají dostačující prostor pro uplatnění své aktivity a iniciativy. Výuka je koncipována a organizována tak, aby uspokojila rovněž očekávání žáků a jejich rodičů, přitom vytyčuje náročné, avšak dosažitelné cíle. Existuje pravidelná zpětná vazba formou hodnocení a diskuse nad výsledky, žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

Vztahy učitel - žák při vyučování jsou pozitivní, podporují motivaci žáků, dávají jim zažít radost z úspěchu, a tím vytvářejí základní předpoklady pro dobré výsledky v učení. Domácí úkoly jsou zadávány účelně a v přiměřeném množství. Škola je optimálně vybavena odpovídajícími učebnicemi a mapovým materiálem.

Pouze v jedné vyučovací hodině zeměpisu převládly rutinní a stereotypní vyučovací metody a formy práce. Efektivní metody a formy práce byly používány zcela minimálně.

4. Hodnocení školy z hlediska afektivních výsledků (rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů).

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů. V průběhu školní inspekce se chovali k zaměstnancům školy i vzájemně mezi sebou taktně a ohleduplně. Funguje prevence problémových jevů, jsou přijímána účinná opatření k nápravě. Chování a jednání žáků je ve většině případů citlivé a kultivované, žáci se k sobě i k dospělým chovají ohleduplně a zdvořile. V minulém školním roce i v 1. pololetí školního roku 1997/98 nebylo zjištěno používání drog, nevyskytlo se ani šikanování. Drobné přestupky žáků jsou neprodleně projednány vedením školy, třídními učiteli a výchovnou poradkyní s rodiči těchto žáků. Neomluvených hodin za 1. pololetí školního roku 1997/98 bylo 23. Na pedagogických radách se průběžně řeší i zvýšená omluvená absence žáků. Bylo uděleno 20 napomenutí a 7 důtek třídního učitele, 10 důtek ředitele školy, 4 druhé stupně z chování. Pochval bylo uděleno 76.

Působení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků je nadprůměrné.

5. Hodnocení výchovného poradenství.

Funkci výchovné poradkyně zastává učitelka, která má odbornou způsobilost pro výuku jazyka ruského a hudební výchovy. Absolvovala kvalifikační studium pro výchovné poradenství.

Inspekci byl předložen plán práce výchovného poradce na školní rok 1997/98. Jeho analýzou bylo zjištěno, že výchovná poradkyně se ve své práci zaměřuje zejména na profesní orientaci žáků školy, na poskytování informací a poradenství jak pro žáky, tak pro rodiče.

Při řešení výchovných problémů spolupracuje hlavně s třídními učiteli, případně s pracovníky pedagogicko - psychologické poradny. Zprostředkovává rovněž kontakty se středními školami v regionu (organizuje návštěvy středních škol při dnech otevřených dveří, besedy se zástupci středních škol a pod.).

Protidrogové výchově a prevenci je věnována maximální pozornost. Dosud nebylo mezi žáky školy zjištěno požívání drog či jiných návykových látek. Pokyn MŠMT ČR č. j. 16 222/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek je respektován.

Škola eviduje 8 zdravotně postižených žáků, kterým je ze strany vedení školy i vyučujících věnována individuální péče, jejich studijní problémy jsou průběžně řešeny ve spolupráci s pracovníky pedagogicko - psychologické poradny. Dokumentace těchto žáků je vedena. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 18996/97-22 k integraci zdravotně postižených žáků je dodržován.

Výchovné poradenství je hodnoceno jako nadprůměrné.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy.

Škola vytváří podmínky pro upevňování sounáležitosti a hrdosti na svou školu a k její podpoře organizuje: (akademie, celoškolské akce k Mikuláši, Vánocům). Škola podporuje rozvíjení estetických potřeb žáků tvořivými aktivitami a estetickou úpravou prostorů školy pracemi žáků.

Veliké pozornosti se těší sportovní akce (košíková) a lehkooatletický pohár Českého rozhlasu. Žáci se zúčastňují fyzikálních, chemických, matematických olympiád, absolvovali i celostátní zeměpisnou soutěž Terra Klubu, a celostátní literární soutěž organizovanou ZŠ Angelovova, Praha - Modřany. V okresním finále dopravní soutěže obsadili žáci školy 4. místo v soutěži družstev a v městské výtvarné soutěži organizované k Týdnu pro Zemi 1. místo. Velmi bohatý je vnitřní život školy (vydávání školního časopisu Mendelíček

a aktivity s ním spojené: průběžné organizování putovních výstavek, celostátní setkání redaktorů školních časopisů, příprava dílny na konferenci K aktuálním otázkám vzdělání a výchovy - duben 1998, vydání příručky Jak se dělá školní časopis, účast na setkání redaktorů školních časopisů s ministrem školství). Účelně je využívána počítačová učebna při vyučování v dopoledních i odpoledních hodinách, v rámci činnosti kroužků, ale i při metodických akcích pro učitele jiných škol. Škola úzce spolupracuje s pražskou nadací Open Society Fund v rámci metodické a finanční podpory 1. třídy projektu Začít spolu, organizuje nejrůznější typy pedagogického vzdělávání pro ředitele škol, učitele 1. i 2. stupně včetně letních škol, usiluje o zařazení školy do obnovené, otevírané sítě "Zdravých základních škol". Škola získala další finance prostřednictvím dílčích projektů Prevence kriminality ve městě Karviná. V oblasti využití volného času dětí škola organizuje 10 zájmových kroužků. V rámci volitelných předmětů si mohou žáci vybrat mezi praktiky práce na počítači, sportovními hrami, kurzem 1. pomoci, péči o dítě, člověk a příroda, cvičením z českého jazyka, psaní na stroji a administrativou. Nepovinný předmět je individuální logopedická péče.

Další aktivity ovlivňující výchovně vzdělávací činnost školy jsou hodnoceny jako vynikající.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy.

Školní družina - IZO: 119701146

Plánovaná kapacita dle rozhodnutí o zařazení do sítě je 75 žáků. Školní družina se nachází v samostatném pavilóně a ke dni inspekce bylo ve třech odděleních 61 žáků. Prostorové podmínky jsou velmi dobré. Je využíváno 6 místností - 3 třídy, herna, pracovna a malá tělocvična. Materiální vybavení je rovněž na dobré úrovni. Chod družiny je od 6.⁰⁰ hodin

do začátku vyučování a odpolední od 11³⁵ do 16⁰⁰ hodin. O žáky se starají 3 kvalifikované pracovnice, z toho jedna pracuje na 62% úvazek. Vedoucí vychovatelka pravidelně spolupracuje s vedením školy. Plán školní družiny vychází z celoročního plánu školy. Hlavní akce jsou rozpracovány v týdenních plánech a zaměřují se na pobyt venku a výchovnou činnost v oblasti výtvarné, pracovní, přírodovědné, společenské a kulturní. Využívány jsou i didaktické hry.

Příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve výši 50,-- Kč je vybírán každý měsíc na účet školy. Tento příspěvek vybírá vedoucí vychovatelka v mimo pracovní době a byl mezi ní a ředitelem školy sepsán zápis o hmotné zodpovědnosti. Dle vyjádření ředitele 50% takto získaných prostředků jde na materiál pro školní družinu.

Povinná dokumentace je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnou legislativou.

Školní jídelna - IZO: 102892041

Plánovaná kapacita je 500 jídel. V současné době se vaří 520 obědů. Stravuje se zde 260 dětí ze školy (67% žáků školy), 40 zaměstnanců školy a 230 cizích strážníků. Tuto práci vykonává 7 pracovníků včetně vedoucí jídelny.

Vybavení kuchyně bylo za posledních 7 let vyměněno. Jako poslední zařízení byl zakoupen konvektomat.

Ke zkvalitnění chodu jídelny přispívá dobrá spolupráce s ředitelstvem školy a příznivé mezilidské vztahy na pracovišti. Rozpis pedagogického dozoru je zajištěn, je viditelně vyvěšen. Strážníci jsou pravidelně seznamováni s jídelníčkem.

Jídelna je prostorná. Čistota a estetické prostředí je na dobré úrovni. Kvalita, chutnost a pestrost stravy je dobrá. Je zařazováno dostatečné množství vláknin, ovoce a zeleninových salátů.

Výchovnou činnost školní družiny a činnost školní jídelny včetně podmínek

pro stravování žáků i dospělých lze na základě zjištěných skutečností hodnotit nadprůměrně.

Závěry

Pro inspekci byly vytvořeny velmi dobré pracovní podmínky. Organizace práce školy je promyšlená. Estetické prostředí tříd a všech prostor školy vytváří dobré podmínky pro naplňování hlavních úkolů školy.

Na základě zjištěných skutečností je škola hodnocena jako nadprůměrná.

Klady:

- optimální využití počítačové učebny,
- profesionální vedení časopisu Mendelíček,
- tvůrčí přístup vedení školy a většiny vyučujících k hledání nových forem práce ve výchovně vzdělávacím procesu.

Doporučení:

- dle doporučení OHS realizovat generální opravu osvětlení učeben do konce kalendářního roku 1998,
- věnovat zvýšenou pozornost vedení sešitů v matematice (písmo, úprava).

V Karviné dne

29. května 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

ved. týmu

Mgr. Václav Leikep v. r.

členové týmu

Mgr. Josef Plecháč v. r.

Přílohy:

Se všemi zde uváděnými údaji jsem byl seznámen dne 1998-29-05

razítko

podpis ředitele školy Mgr. Bohumil Zmrzlík v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí:

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: město Karviná	1. 6. 1998	143 258/98-011035
Školský úřad: ŠÚ Karviná	1. 6. 1998	143 258/98-011035
Rada školy: není zřízena	-	-